

БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦЕНТР ОСВІТНІХ ІНІЦІАТИВ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

“25” серпня 2026 року
виконавча директорка
БО «ЦЕНТР ОСВІТНІХ
ІНІЦІАТИВ»
Олена Шинаровська

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників —
надавачів послуг супервізії (супервізорів)
у сфері загальної середньої освіти
«СУПЕРВІЗІЯ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»

Львів - 2026

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва програми: Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників - надавачів послуг супервізії (супервізорів) у сфері загальної середньої освіти «Супервізія у сфері загальної середньої освіти».

Інформація про розробників:

Ольга Боярчук, тренерка програми «Демократична школа», методистка, старша викладачка кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»;

Людмила Микитюк, тренерка програми «Демократична школа», методистка, старша викладачка кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».

Напрямок підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей.

Термін дії програми: з 01.09.2026 до 01.09.2030 року.

Рецензенти:

Віталій Гладун, старший викладач кафедри філософії освіти, теорії й методики суспільствознавчих предметів Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Христина Чушак, кандидатка політичних наук, керівниця освітніх програм БО ЦОІ, головна експертка Програми «Демократична школа» в Україні, доцентка кафедри освітньої політики КЗ ЛОР Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми підвищення кваліфікації супервізорів у сфері загальної середньої освіти (далі – Програма) зумовлюється необхідністю професійної підтримки вчителя щодо реалізації основних положень Концепції «Нова українська школа» (далі – НУШ), схваленої розпорядженням КМУ від 14 грудня 2016 р. № 988-р. Поняття професійного розвитку педагогічних працівників задекларовано в Законі України «Про освіту» (ст. 59), а надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам – у Законі України «Про повну загальну середню освіту» (п. 2 ст. 54). Саме в цих документах закладені основи для створення умов щодо розбудови інституту супервізії в Україні.

Вибір фахівців центрів професійного розвитку педагогічних працівників (далі – ЦПРПП) як цільової групи для цієї Програми зумовлений їхнім особливим правовим і функціональним статусом у системі освіти. На відміну від органів управління, центри не виконують контролюючі функції, що дозволяє уникнути конфлікту інтересів та забезпечити базові принципи супервізії – конфіденційність, партнерство та психологічний комфорт для вчителя. Маючи досвід координації професійних спільнот, фахівці ЦПРПП є готовими суб'єктами для надання консультаційної підтримки педагогам. Підготовка цієї категорії педагогічних працівників за Програмою дозволяє не тільки подолати їхні професійні дефіцити, а й перевести їхню щоденну методичну роботу на рівень високотехнологічного супервізійного супроводу вчителя в умовах реалізації Концепції НУШ.

Програму розроблено з урахуванням Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) від 14.06.2024 № 855, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.08.2024 за № 1201/42546, наказу МОН від 13.09.2024 № 1311 «Про затвердження Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти», а також професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН від 29.08.2024 № 1225.

Цільова група: фахівці центрів професійного розвитку педагогічних працівників.

Обсяг: 30 год (1 кредит ECTS).

Особливості реалізації програми:

Програма побудована на нерозривній єдності теорії та практики, де кожен концептуальний блок одразу переходить у прикладну площину. Опанування нормативно-правових, методичних і ціннісних засад супервізії відбувається одночасно з їх практичним відпрацюванням через розбір реальних кейсів, моделювання супервізійних ситуацій, ведення професійних бесід у малих групах та роботу з документацією (проектування супроводу, заповнення форм спостереження). Особлива увага приділяється інструментальному супроводу процесу – від

проектування документації до опрацювання форм спостереження. Таке наскрізне поєднання забезпечує цілісне засвоєння методології та формує безпосередню інструментальну готовність фахівців якісно проводити супервізійні сесії в закладах освіти.

Форма підвищення кваліфікації: очна.

Мета підвищення кваліфікації: удосконалення компетентностей фахівців центрів професійного розвитку педагогічних працівників щодо надання послуг із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- забезпечити засвоєння концептуальних та нормативно-правових засад здійснення супервізії в системі загальної середньої освіти;
- сприяти інтеграції професійної етики та цінностей НУШ (людиноцентризм, партнерство, конфіденційність) у практику взаємодії із супервізантом;
- сприяти формуванню здатності до адміністрування та документального супроводу всіх етапів супервізійного циклу;
- систематизувати практичні навички з моделювання, планування та безпосереднього ведення професійної супервізійної бесіди на різних етапах взаємодії;
- створити умови для практичного освоєння методичного інструментарію супервізії: технік спостереження, вивчення документації вчителя та аналізу його самооцінювання;
- сформувати практичні вміння щодо стимулювання саморефлексії супервізанта та спільного проектування траєкторії його професійного розвитку;
- розвинути лідерський потенціал та здатність об'єктивно аналізувати й верифікувати результати власної супервізійної діяльності;
- сформувати практичні навички створення та підтримки професійних спільнот супервізорів і супервізантів для обміну досвідом, взаємопідтримки та розвитку педагогічної майстерності.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: перелік компетентностей укладено відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН від 29.08.2024 № 1225: емоційно-етична компетентність (Б2), оцінювально-аналітична компетентність (Г3), здатність до навчання впродовж життя (Д1).

Очікувані результати підвищення кваліфікації: за результатами навчання за Програмою слухачі поглиблюють знання, удосконалюють уміння щодо:

- нормативно-правових засад організації супервізії та професійної діяльності супервізора;
- дотримання професійної етики та реалізації цінностей Нової української школи – людиноцентризму, партнерства, довіри й конфіденційності – у взаємодії із супервізантом;

- організації та документального забезпечення супервізійного процесу на всіх його етапах – від оформлення запиту до видачі свідоцтва;
- моделювання, планування та безпосереднього ведення професійної супервізійної бесіди (бесіди з планування, за підсумками спостереження та рефлексивної бесіди) на різних етапах взаємодії;
- добору та застосування супервізійних інструментів, зокрема технік спостереження, вивчення робочої документації педагога та аналізу результатів його самооцінювання;
- застосування методів і прийомів розвитку саморефлексії супервізанта та спільного проєктування індивідуальної траєкторії його професійного розвитку;
- прояву лідерського потенціалу та здатності об'єктивно аналізувати, узагальнювати й верифікувати результати власної супервізійної діяльності;
- створення та підтримки професійних спільнот супервізорів і супервізантів для обміну досвідом, взаємопідтримки та розвитку педагогічної майстерності.

Система та критерії оцінювання результатів в навчання:

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації учасників тренінгу здійснюється на засадах компетентнісного підходу. Система оцінювання орієнтована на оцінювання здатності слухачів застосовувати здобуті знання та методичний інструментарій на практиці, ухвалювати обґрунтовані рішення, моделювати й проводити супервізійні сесії, ефективно комунікувати, взаємодіяти в команді та здійснювати критичний самоаналіз.

Оцінювальний процес охоплює поточне (формувальне) оцінювання під час занять та підсумковий контроль. Поточне оцінювання здійснюється під час практичних занять через спостереження та зворотній зв'язок щодо дій учасників: симуляційне моделювання супервізійних сесій у трійках, відпрацювання технік супервізійної бесіди й рефлексії, розв'язання комунікативних кейсів, а також опрацювання документації (аналіз анкет самооцінювання, заповнення форм спостереження за уроком та розробка планів розвитку педагога). Підсумковий контроль (1 год) передбачає підсумкове тестове оцінювання педагогічного працівника.

Успішність навчання вимірюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням в описову оцінку: «Складено» / «Не складено». Нараховані бали розподіляються так: опрацювання теоретико-правових засад Модуля 1 – до 30 балів; виконання практичних, симуляційних та аналітичних завдань Модуля 2 – до 50 балів; підсумкове тестування із 20 запитань – до 20 балів.

Сертифікат про підвищення кваліфікації видається учасникам, які взяли участь не менше ніж у 80% навчальних занять, успішно виконали всі практичні завдання, включаючи підсумкове тестування, й набрали загалом не менше 80 балів із 100 можливих. У разі пропуску понад 20% занять або підсумкового результату нижче 80 балів виставляється оцінка «Не складено», а сертифікат не оформлюється.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації

відповідно до встановленого зразка обсягом 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Вартість: участь є безоплатною для педагогічних працівників, які успішно пройшли відбір.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва теми	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ФУНДАМЕНТ СУПЕРВІЗІЇ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ПРАВОВИЙ БАЗИС					
Тема 1.1. Ціннісні аспекти супервізії . Профіль супервізора	1	-	1	-	2
Тема 1.2. Принципи, форми та методи супервізії. Цикл супервізії (теоретичні аспекти)	1	-	1	-	2
Тема 1.3. Документальне забезпечення супервізії	1	-		-	1
Разом за модулем	3	0	2	-	5
МОДУЛЬ 2. МАЙСТЕРНЯ СУПЕРВІЗІЇ: ВІД СТРАТЕГІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ДО ПРАКТИЧНОЇ ДІЇ					
Тема 2.1. Цикл супервізії (практичні навички організації)	1	2	1	-	4
Тема 2.2. Планування і проведення супервізійної бесіди	-	4	-	-	4
Тема 2.3. Інструменти для супервізії	1	4	1	-	6
Тема 2.4. Супервізія як інструмент розвитку професійної саморефлексії	-	4	-	-	4
Тема 2.5. Розвиток лідерських якостей у супервізорів. Професійні спільноти супервізорів та супервізантів	2	4	-	-	6
Разом за модулем	4	18	2	0	24
Підсумкові заходи	-	-	-	1	1
Усього	7	18	4	1	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1.

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ФУНДАМЕНТ СУПЕРВІЗІЇ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ПРАВОВИЙ БАЗИС

Тема 1.1. Ціннісні аспекти супервізії в освіті. Профіль супервізора

Огляд законодавства, що регулює супервізію в освіті. Сутність супервізії, її цілі, функції та завдання. Супервізор та супервізант: сутність понять. Співпраця супервізора і супервізанта на основі цінностей НУШ. Сфери підтримки, взаємний вплив, стилі взаємодії. Теорія і практика супервізії в Україні. Міжнародний досвід здійснення супервізії.

Структурно-змістові компоненти профілю супервізора: цінності, якості, професійні компетентності. Орієнтовна характеристика цінностей супервізора (загальнолюдські, професійні, демократичні). Перелік особистісних якостей супервізора. Ключові компетентності, якими має володіти супервізор. Самооцінювання супервізором компетентностей, необхідних для успішної супервізії. Передумови успішної супервізії.

Характеристика основних ролей супервізора: консультант, тренер, наставник, фасилітатор, лідер. Функції супервізора.

Тема 1.2. Принципи, форми та методи супервізії. Цикл супервізії (теоретичні аспекти)

Етапи організації супервізії: підготовчий (забезпечення умов для проведення супервізії/-й); основний (проведення супервізійної/-их сесії/-й); заключний (узагальнення, верифікація результатів).

Принципи супервізії: людиноцентризм, доступність, відповідальність, академічна доброчесність, академічна свобода, добровільність, об'єктивність, гуманізм, демократизм, сприяння навчанню впродовж життя.

Методи супервізії: супервізійна бесіда (діалог), консультування, спостереження, опитування, самооцінювання, аналіз документів, рефлексія, демонстрація / візуалізація практики викладання, практичні рекомендації, рольова гра, аналіз відеоматеріалів та ін.

Форми організації та проведення супервізії (за способом організації: очна, очно-дистанційна, дистанційна; за кількістю учасників: індивідуальна, групова). Результати супервізії. Об'єктивність вимірювання результатів супервізії.

Тема 1.3. Документальне забезпечення супервізії

Забезпечення умов для проведення супервізії, узагальнення та верифікації результатів. Оформлення документів для здійснення супервізії: запит на проведення супервізії; договір з проведення супервізії; план-графік проведення супервізії; акт здачі-приймання наданих послуг супервізії; звіт про проведення супервізії, свідоцтво про проходження супервізії.

МОДУЛЬ 2.

МАЙСТЕРНЯ СУПЕРВІЗІЇ: ВІД СТРАТЕГІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ДО ПРАКТИЧНОЇ ДІЇ

Тема 2.1. Цикл супервізії (практичні навички організації)

Підготовчий етап. Забезпечення організаційних умов для проведення супервізії. Самооцінювання діяльності супервізанта як компонент підготовчого етапу в циклі супервізії. Опрацювання (попереднє) супервізором результатів самооцінювання супервізанта, ознайомлення з вибраними пріоритетами для покращення професійної діяльності вчителя, визначення точок для зростання супервізанта.

Основний етап. Супервізійна сесія: планування (бесіда з планування), спостереження і вивчення робочої документації, осмислення (бесіда за підсумками спостереження), практичні поради та їх застосування, рефлексивний аналіз.

Планування (бесіда з планування). Обговорення супервізором та супервізантом результатів самооцінювання супервізанта, пріоритетів і труднощів у його професійній діяльності. Планування навчальних занять для спостереження: визначення цілей, показників успіху, підходів, стратегій, практичних рішень для реалізації вимог державних стандартів загальної середньої освіти. Визначення особистих професійних цілей і процесу саморозвитку відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

Спостереження і вивчення робочої документації: спостереження за практикою супервізанта (уроком / заняттям, перервами), фіксація ключових моментів у формі спостереження для подальшого опрацювання, попереднє оцінювання успішності уроку / заняття, осмислення супервізором ефективності використаних супервізантом підходів, стратегій, прийнятих рішень під час уроку / заняття. Вивчення робочої документації супервізанта: навчальної програми, календарного та поурочного планування, власного портфоліо, учнівських робіт та проєктів тощо.

Осмислення (бесіда за підсумками спостереження): обговорення супервізором та супервізантом результатів уроку / заняття на базі проведених спостережень, сумісний аналіз та висновки щодо причинно-наслідкових зв'язків між очікуваним і отриманим результатом, визначення ефективних і неефективних стратегій та рішень, використаних супервізантом під час уроку / заняття.

Рефлексивний аналіз (рефлексивна бесіда): рефлексивний аналіз результатів відтворення нових практик під керівництвом супервізора та самостійної інтеграції отриманих знань і умінь у практику роботи супервізанта, висновків щодо ефективності наданих порад.

Заключний етап. Узагальнення та верифікація результатів проведення супервізії: планування професійного розвитку супервізанта, отримання зворотного зв'язку про результати супервізії, складання супервізором документації за результатами роботи.

Тема 2.2. Планування і проведення супервізійної бесіди

Супервізійна бесіда, її мета, умови для досягнення результату, акценти на рефлексію та допомогу супервізанту самостійно визначати труднощі, усвідомлювати свої дії,

знаходити рішення.

Навички супервізора для ефективної комунікації: використання різних типів запитань (закритих і відкритих, уточнювальних, з'ясування / зондування, навідних), пауза, перефразування, навички невербальної мови.

Тема 2.3. Інструменти для супервізії

Анкети самооцінювання та встановлення зворотного зв'язку для супервізантів щодо готовності до системної реалізації вимог державних стандартів загальної середньої освіти та професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Діагностичні тести щодо виявлення професійного рівня педагога. Портфоліо супервізанта. Щоденник рефлексії супервізанта. Форма спостереження за уроком / заняттям педагога. План професійного розвитку супервізанта.

Тема 2.4. Супервізія як інструмент розвитку професійної саморефлексії

Етапи професійної саморефлексії. Стимулювання рефлексивного мислення та самоаналізу в супервізантів. Використання різних методів та прийомів рефлексії для підвищення ефективності супервізійного процесу: асоціативний куш, самооцінка, метод прес, «закінчи речення», «колесо балансу» тощо.

Тема 2.5. Розвиток лідерських якостей у супервізорів. Професійні спільноти супервізорів та супервізантів

Характеристика якостей ефективного лідера-супервізора (професійний досвід і компетентність, високий рівень комунікації, віра у трансформацію і адаптивність освіти, впевненість у собі, бажання бути рольовою моделлю для супервізантів, прагнення до самовдосконалення). Характеристика та особливості застосування різних лідерських стилів супервізора. Показники реалізації лідерства в супервізії. Вплив супервізії на розвиток лідерських якостей супервізора. Дії супервізора, що спрямовані на розвиток його лідерських якостей. Розвиток лідерських якостей у супервізорів.

Створення та підтримка професійних спільнот супервізорів та супервізантів для обміну досвідом, взаємопідтримки та розвитку педагогічної майстерності.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Опрацювання заповненої анкети самооцінювання вчителя, визначення «точок зростання» та розробка проєкту плану-графіка проведення супервізії.
2. Симуляційне моделювання основного етапу супервізійної сесії (рольова гра): відпрацювання алгоритму дії від планування до рефлексивного аналізу.
3. Аналіз та вивчення наданого пакета робочої документації вчителя (календарний план, портфоліо, учнівські роботи) з фіксацією ключових висновків.
4. Відпрацювання мовленнєвих технік та використання різних типів запитань (відкритих, рефлексивних) під час моделювання бесіди з планування.
5. Рольова гра: проведення бесіди за підсумками спостереження з застосуванням

- пауз, перефразування та аналізом невербальної комунікації.
6. Практикум з вирішення складних або конфліктних комунікативних ситуацій під час проведення супервізійної бесіди.
 7. Практичне заповнення Форми спостереження за навчальним заняттям педагога на основі перегляду відеофрагменту уроку.
 8. Розробка проекту індивідуального плану професійного розвитку супервізанта за результатами діагностичного тестування та самооцінювання.
 9. Моделювання супервізійної сесії з використанням рефлексивних технік («Колесо балансу», «Метод ПРЕС», «Закінчи речення» тощо).
 10. Опрацювання прийомів стимулювання самоаналізу педагога щодо причин недосягнення очікуваних результатів уроку.
 11. Діагностика власного лідерського стилю супервізора та розробка персональної стратегії розвитку лідерського потенціалу.
 12. Моделювання та проектування зустрічі професійної спільноти супервізорів/супервізантів (інтервізійна сесія, кейс-клуб, фасилітована дискусія).

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Порівняльний аналіз українського та міжнародного досвіду реалізації супервізії в системі освіти.
2. Самодіагностика рівнів сформованості ключових компетентностей та ціннісних орієнтирів власного профілю супервізора.
3. Співвідношення та відмінності між очною, дистанційною, індивідуальною та груповою формами проведення супервізії.
4. Опрацювання методів та критеріїв забезпечення об'єктивності вимірювання результатів супервізії.
5. Методика підготовки та аналізу матеріалів самооцінювання педагогічного працівника на підготовчому етапі супервізійного циклу.
6. Алгоритм узагальнення, верифікації результатів супервізії та підготовки підсумкової документації на заключному етапі.
7. Специфіка використання портфоліо супервізанта як діагностичного та оцінювального інструменту його професійного зростання.
8. Порівняльний аналіз стандартних форм спостереження за уроком та їх адаптація до вимог державних стандартів загальної середньої освіти.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>
2. Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників: постанова КМУ від 29.07.2020 № 672 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/672-2020-%D0%BF#Text>
3. Порядок надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії): наказ МОН від 14.06.2024 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-24#Text>
4. Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від [Про затвердження Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам \(здійснення супервізії\) від 14.06.2024](#) | LIGA:ZAKON20.09.2024 № 1349: наказ МОН України від 13.03.2026 № 444. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-nakazu-ministerstva-osvity-i-nauky-ukrainy-vid-20092024-1349>
5. Про деякі питання організації надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти: наказ МОН від 20.09.2024 № 1349. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-deiaki-pytannia-orhanizatsii-nadannia-profesiinoi-pidtrymky-ta-dopomohy-pedahohichnym-pratsivnykam-zdiisnennia-supervizii-u-sferi-zahalnoi-serednoi-osvity>
6. Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників: постанова КМУ від 27.12.2018 № 1190 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/1190-2018-%D0%BF#Text>
7. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
8. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

Основна література

1. Новик І., Борисенко Ю., Венгловська О., Гладкова Г., Стягунова О.. Підготовка супервізорів для закладів загальної середньої освіти: комплект навчально-методичного забезпечення. Київ. УІРО. 2024. URL: <https://uied.org.ua/pidgotovka-supervizoriv-dlya-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osvity-komplekt-navchalno-metodychnogo-zabezpechennya/>
2. Підготовка тренерів для навчання супервізорів у сфері загальної середньої освіти (за програмою підготовки надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії)): керівництво для тренерів / укладачі І. Горбенко, С. Корольок, О. Федоренко. Київ, 2024.

URL: <https://uied.org.ua/pidgotovka-treneriv-dlya-navchannya-supervizoriv-u-sferi-zagalnoyi-serednoyi-osvity/>

3. Про методичні рекомендації щодо надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти: лист МОН від 14.10.2024 № 1/18776-24. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/metodychni-rekomendacziyi-shhodo-zdijsnennya-superviziyi-mon.pdf>
4. Супервізія не ревізія: методичний поради́ник / Ю. О. Борисенко, О. А. Венгловська, Г. В. Гладкова, І. М. Новик, О. О. Стягунова, О. Ф. Федоренко, Я. В. Шеховцова. Київ : УІРО, 2025. 245 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/08/uied-20.08.2025.pdf>
5. Учительський апгрейд: самооцінювання професійної діяльності : збірник діагностичних матеріалів / Ю. Борисенко, О. Венгловська, Г. Гладкова, І. Новик, О. Стягунова, О. Федоренко; за заг. ред. І. Новик. Київ: УІРО, 2024. URL: <https://uied.org.ua/uchytelskyj-apgrejd-samooczynyuvannya-profesijnoyi-diyalnosti/>

Додаткова література

1. Новик І., Венгловська О. Наставництво: професійна підтримка та розвиток педагогів. Київ. УІРО. 2023. 111 с. URL: <https://znayshov.com/FR/23796/858.pdf>
2. Рівний рівному. Посібник для менторів. URL: <https://insha-osvita.org/article/posibnyk-dlia-mentoriv-rivnyi-rivnomu/>
3. Coaching youth initiatives: Guide for Supporting Youth Participation // SALTO. URL: https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-938/coaching_guide_www.pdf
4. Торп С., Кліффорд Дж. Коучинг. Посібник для тренерів та менторів. URL: <http://surl.li/xluqnn>